

Film-informatieavonden: overweldigende belangstelling

De afgelopen maanden in de Nederlandse amateurfilmwereld hebben zich gekenmerkt door grote activiteit: er werden in meer dan 80 plaatsen in Nederland film-informatieavonden gehouden waar iedereen, die iets van smalfilm wilde weten, naar toe kon gaan, gratis voor niks. Opgeroepen door het KRO tv-programma 'Studio Vrij', door ettelijke krantenpublicaties en door aankondigingen van de plaatselijke foto-zaken woonden naar schatting zo'n 10.000 beginnende vrijetijdsmakers een filminformatie-avond in zijn of haar woonplaats (of vlak in de buurt) bij.

Ze konden er iets horen en zien over de bezigheid die velen als liefhebberij beoefenen: het smalfilmen. In een avondvullend programma kregen ze voorlichting over het maken van een vakantie-filmpje, 'hoe je dat zo goed mogelijk kunt maken', zonder te vervallen in 'technische moeilijkdoenerij'.

Dat die film-informatieavonden zo'n succes zijn geworden is het resultaat geweest van gezamenlijke inspanning: van de man die een week vrijaf nam om een draaiboek voor de informatie-avonden uit te werken tot de 'werkers in het veld', degenen die ter plaatse een niet vooraf te voorspellen aantal belangstellenden over het onderwerp vakantie moesten voorlichten, allen hebben hun beste krachten gegeven om dit landelijke project te doen slagen. Het is niet voor niets dat 'wij van Filmbeeld', die ons eerder wat gematigd opstellen dan met superlatieven te smijten, ons nu in lovende termen uitdrukken. Want ga er maar eens aanstaan: in meer dan 80 plaatsen 'synchrone' programma's 'af te draaien', om in filmtaal te spreken. Dat eist voorbereiding tot in de puntjes en vraagt van alle uitvoerenden een grote discipline.

Wat eraan vooraf ging

In het mei-nummer van Filmbeeld lieten we de lezers vast weten wat er aan deze film-informatieavonden vooraf ging. Eerst natuurlijk was er het feit, dat de Stichting ter Bevordering van de Amateurfotografie en -Cinematografie die al regelmatig meewerkte aan het tv-programma 'Studio Vrij' verzocht heeft dit jaar iets aan smalfilm-voorlichting te mogen doen. Daarop heeft de Stichting de Nederlandse Organisatie van Amateurfilmers gevraagd samen met de aangesloten smalfilmklubs avonden in het land te houden, waarin uitvoerig voorlichting over het smalfilmen met als thema 'vakantie' zou worden gegeven. Eveneens een aandeel organisatie had

Stichting-direkteur Jan Peelen zet op de NOVA-informatiedag de doelstelling van het gehele project uiteen.

ook de Smalfilmfederatie NH'63 (Noordholland). Uitgangspunt was dat binnen een kort tijdsbestek allen die naar aanleiding van het 'Studio Vrij' programma reageerden, binnen korte tijd uniform zouden worden voorgelicht over een aantal facetten van het smalfilmen. Niet het doel: lid worden van een filmklub of een abonnement op een smalfilmblad stond daarbij voorop, maar het propageren van het plezier dat je met smalfilmen kunt beleven.

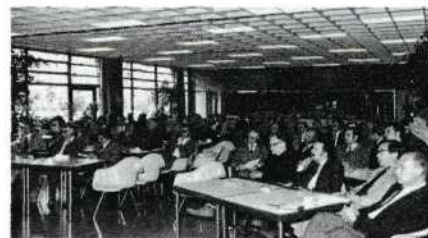
Draaiboek

Belangrijk was dat er richtlijnen zouden zijn over wat de afgevaardigden van de filmklubs op de desbetreffende avonden moesten vertellen en laten zien. In het de filmer zo eigen draaiboek werd de opzet van de avonden

besproken. Het draaiboek beschreef zowel het welkomstwoord als de suggesties voor de vertoning van de vakantie-films. Films die voor de amateurfilmer beginnende niet als 'te moeilijk' moesten worden ervaren: ook de man of vrouw die pas een kamera had gekocht zou deze moeten kunnen maken. Verder moesten er tips kunnen worden gegeven voor het maken van betere vakantie-films. Ook moesten de beginnende filmers thuis iets kunnen terugvinden over smalfilmen, dus ook dokumentatie moest er op tafel komen.

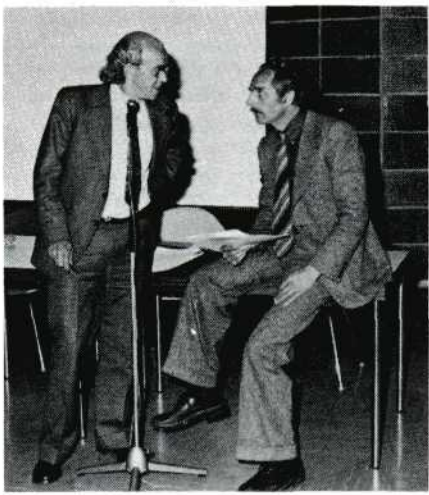
NOVA-informatiedag

Omdat er bij zo'n belangrijke aangelegenheid niets aan het toeval mocht worden overgelaten organiseerde de Nederlandse Organisatie voor Amateurfilmers NOVA in samenwerking

Vertegenwoordigers van de bij de NOVA en NH '63 aangesloten smalfilmklubs bijeen op de NOVA-informatiedag.

met de Stichting en NH '63 een informatiedag in Utrecht op 24 mei, ruim twee weken voordat het Studio Vrij-programma op de buis kwam. Op deze dag werd het doel van de voorlichting — het stuk plezier die de filmhobby je geeft aan anderen overdragen — besproken en werd het draaiboek toegelicht. Verder werd het filmpje getoond dat men in het tv-programma zou laten zien. Op de informatiedag waren de smalfilmklubs die aangesloten zijn bij de NOVA en NH '63 vertegenwoordigd. Een informatieve rol speelde op die dag ook de landkaart, die door de Stichting Amateurfotografie was meegenomen en waarop men had bijgehouden hoeveel smalfilmklubs hun medewerking hadden toegezegd voor het houden van de film-

NOVA-voorzitter Wim Oosterman bespreekt – samen met Aad Kooy – het draaiboek voor de landelijke informatie-avonden.

informatieavonden, resp. in welke plaatsen in Nederland avonden zouden worden gehouden.

Studio-Vrij programma

Het programma over smalfilmen in de KRO tv-uitzending 'Studio Vrij' duurde 'slechts' een tiental minuten. Stichting-direkteur Jan Peelen vertelde in het kort iets over smalfilmen, gevolgd door een korte uiteenzetting van NOVA-voorzitter Wim Oosterman die daarop een filmpje vertoonde, waarin ook een aantal typische beginnersfouten werden gesignaleerd, zoals het 'tuinspuiten' (heen en weer zwaaien met de kamera tijdens de opname om maar 'alles' te laten zien), 'springers' (hiaten in de opeenvolging van filmbeelden), verkeerd gebruik van de zoomlens en het niet voldoende afwisselen van de lengte van iedere scène in de film. De bedoeling van dit filmpje was de mensen die zulke fouten – vooral in het begin – maken te laten zien dat ze 'voor hetzelfde geld' een beter vakantiefilmpje konden maken.

Zelf zagen we het tv-programma bij de Stichting Amateurfotografie te Amsterdam op een haastig geïnstalleerde portable. Behalve over het programma zaten we nog het meest in spanning over de reacties die het bij de kijkers

zou oproepen. Iedereen die een avond in zijn of haar omgeving wilde bijwonen kon dat kenbaar maken door één van de vijf telefoonnummers te kiezen die na de uitzending op het scherm verschenen.

Eerste golf

De telefoonnummers waren koud van het scherm verdwenen of de eerste golf telefoontjes kwam al binnen. Bij de Stichting Amateurfotografie was één lijn beschikbaar en binnen de kortst mogelijke tijd waren al tientallen telefoontjes 'verwerkt'. Het was de heer Duzink uit Amsterdam die het eerst belde; hem werd – evenals aan de zoveel anderen – een overzicht gestuurd van de plaatsen waar de landelijke film-informatieavonden zouden worden gehouden. We spreken hier over 'eerste golf' telefoontjes, want de vijf telefoonnummers zouden aan het einde van het tv-programma nog eens worden herhaald; kennelijk waren niet alle kijkers snel genoeg met papier en potlood. Dat leverde prompt een tweede golf telefoontjes op. Het beantwoorden daarvan maakten we mee bij de bouwmaterialienhandel Van Baarsen te Amsterdam-Noord waar 14 smalfilmklubleden het 'aktiecentrum

Stichting Amateurfotografie-medewerkster Els de Vreese beantwoordt het eerste binnenkomende telefoontje. Achter haar 'de' landkaart met punaises van de plaatsen waar film-informatieavonden werden gehouden.

Filminformatie' draaiend hielden. Het was er een voortdurend gerinkel van telefoons; het zag er blauw van de rook en de spanning was er te snijden. Vrolijke spanning dan wel want men had zelfs onderling weddenschappen afgesloten over het aantal telefoontjes dat zou binnenkomen. Het werden er 293 die avond, een respectabel aantal. Dat niet iedere kijker begreep dat het om informatie over filmen ging bleek wel uit de vragen van sommigen die iets wilden weten over het snijden van glas, een onderdeel dat elders in het 'Studio Vrij' programma aan de orde kwam!

Een ander 'telefoon-adres' was Gro-

De centrale bij Van Baarsen in Amsterdam-Noord waar 14 medewerkers het 'aktiecentrum' bezetten.

ningen bij 'KEIP', zoals de leden van de Groninger Smalfilmers de zogenoemde firma gemakshalve aanduiden. Hier werden tien telefoontoestellen bemand door leden van bovengenoemde club en van de Asser Filmclub.

'Een ieder kreeg haar of zijn instructies en ging', zo schrijft Filmbeeld-medewerker Frits van Echten, 'in afwachting van de telefonade aanschouwen hoe gemakkelijk het is op de tv buiten de 'STER' om reclame te maken voor Gazelle fietsen of haakse grasrandscharen.

De 'centraal-post' in Groningen, voor het begin van de drukte.

Een speciale ploeg zorgde voor ravi-taillering tijdens de bijna 200 binnenkomende telefoontjes'.

Film-informatieavonden

De ruim 80 film-informatieavonden

die in de tweede helft van juni werden gehouden liepen 'als een trein'. Duidelijk bleek het belang van een goed draaiboek. In Zoetermeer maakten we de avond mee die was georganiseerd

lees verder op pag. 25

vervolg van pag. 11

door de zojuist bij de NOVA aangesloten 'Smalfilmclub Zoetermeer'. Niet omdat we dicht bij huis wilden blijven, maar ook om eens te kijken hoe zo'n avond in de nogal vaak in het nieuws komende 'modelgemeente' zou verlopen.

Wel, het werd ook een model-avond, want het geheel verliep zo vlot en natuurlijk alsof de leden van de club iedere avond het thema vakantiefilm behandelden! Aanvankelijk rekende men op 15 à 20 belangstellenden, maar door de publikaties in de plaatselijke pers bleek dat er veel meer mensen zouden komen zodat men ijlings van zaal veranderde. Er kwamen ongeveer 60 beginnende filmers! En eigenlijk ging dat zo'n beetje over de gehele linie zo. Om enige getallen te noemen: Zutphen 120 (men verwachtte er 20); Zwolle 150 (40 à 50); Amsterdam 500 (250); Utrecht 108 (40 à 50); Groningen 200 (50).

Filmbeeld-medewerker Arie Kraak schrijft ons over de filmavond in Spijkenisse:

't Is niet te geloven. We hadden op zo'n vijf man gerekend. De zaal is bijna te klein. We hebben geen stoelen

meer en we hebben veel te weinig materiaal'.

Voor die grote verrassing stond de Smalfilmgroep Rijnmond uit Spijkenisse op de informatie-avond over het smalfilmen.

Voorzitter Aad Kik stak zijn verbazing niet onder stoelen of banken op deze avond voor de smalfilmers in het kader van de landelijke actie van de Nova en de Stichting Amateurfotogra-

Bijeenkomst in het RAI-Congrescentrum te Amsterdam: sommigen moesten met een staanplaats genoegen nemen, anderen konden helaas niet meer worden toegelaten.

fie. Niet minder dan zeventig geïnteresseerden waren naar de informatie-avond gekomen, om iets meer aan de weet te komen over het smalfilmen.

De TV-uitzending en de diverse publicaties in de streekbladen hadden duidelijk hun effect bewezen.

De interesse van de bezoekers was groot. Duidelijk bleek, dat velen, die in het bezit zijn van een kamera er nogal eens moeite mee hebben. Een vragenvuur werd afgestoken en de beantwoording verliep vlot en gezellig. Duidelijk op de avond in Spijkenisse was ook, dat een aantal geïnteresseerden erg veel belangstelling had voor het filmen, maar dat ze twijfelden over de keuze van hun kamera. Leden van de Filmgroep stonden de vragenstellers te woord.

Ook mensen, die al een tijdje filmen, maar dat helemaal op hun eigen houtje doen, kwamen met hun problemen, die op deskundige wijze uit de doeken werden gedaan.

Vooraf na het vertonen van enkele films kwamen de vragen los. Merkwaardig was, dat velen die al filmen zich verbaasden over de 'onbeweeglijke' beelden op het doek. Het tuinspuiten schijnt nog altijd een geliefkoosde bezigheid van 'zelfdoende' filmers te zijn. Ook het gebruik van een statief was bij velen nog onbekend. Dat gold ook voor het volledig benutten van de kamera-mogelijkheden.

Oprichting filmklubs

Dat de film-informatieavonden hier en daar spontaan aanleiding gaven tot de oprichting van een filmclub zijn bijkomstige maar toch op zijn minst interessante zaken. De informatieavond in Emmen (20 personen) resulteerde in de oprichting van een filmclub. In Assen ontving de Asser Film Club in de personen van Hans Keuning en Filmbeeld-medewerker Frits van Echten 13 belangstellenden. Dezelfde Asser Film Club hield de volgende avond in Hoogeveen een bijeenkomst waar (slechts) 11 belangstellenden kwamen, maar die wel doet vermoeden — afgaande op de reacties van het publiek — dat er ook een (nieuwe) Hoogeveense filmclub zal verrijzen.

Tenslotte

Het totale aantal telefoontjes naar aanleiding van het tv-programma 'Studio Vrij' wordt geschat op 2.500. Daarop kwamen nog eens 500 reacties via de Stichting Amateurfotografie en/of via de NOVA binnen. 'Filmbeeld' kreeg er in totaal een kleine duizend abonnees bij. Zo'n 10.000 belangstellenden hoorden en zagen iets over smalfilm.

Om de woorden van Arie Kraak aan te halen: 'Door de grote opkomst is ook duidelijk geworden dat het filmen door amateurs steeds meer veld wint. Het experiment van de NOVA en de Stichting Amateurfotografie mag zeker geslaagd genoemd worden. Een experiment, dat eigenlijk elk jaar herhaald zou moeten worden'.

filmbbeeld

